Total No. of printed pages = 12

4 (Sem-2) PMG

2017

PRINCIPLES OF MANAGEMENT

Paper : 203

Full Marks – 80

Time – Three hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

Answer either in English or in Assamese.

ইংৰাজী অথবা অসমীয়াত উত্তৰ কৰিবা।

Answer question Nos. 1, 2, 3 and any *four* from the rest.

1, 2, 3 নম্বৰ আৰু বাকী প্ৰশ্নসমূহৰ পৰা যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখিবা।

1. Choose the correct answer of the following questions : 1×10=10

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ পৰা শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা ঃ

(a) Who of the following is the father of modern strategy ?

তলৰ কোনজন আধুনিক কৌশলৰ পিতৃস্বৰূপ ?

(i) Henry Fayol

হেনৰী ফেয়ল

[Turn over

(ii) Chester Barnard

চেষ্টাৰ বাৰ্ণাৰ্ড

(iii) Michael Porter

মাইকেল পোৰ্টাৰ

(iv) William Churchman.

উইলিয়াম চাৰ্চম্যান।

(b) To which theory 'if' and 'then' approach to management is associated with ?

পৰিচালনাৰ কোনটো সূত্ৰৰ সৈতে 'যদি' আৰু 'তেন্তে' ধাৰণা সম্পৰ্কিত ?

(i) Operational theory

কাৰ্যকৰণ সম্বন্ধীয় সূত্ৰ

(ii) System theory

পদ্ধতি সূত্ৰ

(iii) Contingency theory

আকস্মিকতা সূত্ৰ

(iv) Quantitative theory.

সংখ্যাগত সূত্ৰ।

(c) Strategic plans are :

কৌশলগত পৰিকল্পনাসমূহ হৈছে ঃ

(i) Long term

দীৰ্ঘ ম্যাদী

(ii) Medium term

মধ্যম ম্যাদী

(iii) Short term

হ্ৰস্ব ম্যাদী

(iv) Single use.

একক ব্যৱহাৰ্য।

(d) In decision making by whom bounded rationality is introduced ?

সিদ্ধান্ত গ্ৰহণত কাৰ দ্বাৰা সীমিত যৌক্তিকতাৰ সূচনা কৰা হয়?

(i) Herbert Simon

হাৰ্বাট্ চাইমন

(ii) Elton Mayo

এলটন মেয়ো

(iii) Peter F Drucker

পিটাৰ এফ ড্ৰাকাৰ

(iv) Tom Peter.

টম পিটাৰ।

(e) Organisation chart shows :

সংগঠন ৰেখাচিত্ৰই প্ৰদৰ্শন কৰে ঃ

(i) Communication channel
সংযোগ সাধন প্ৰণালী

(ii) Leadership styles
নেতৃত্ব শৈলী

(iii) Span of control
নিয়ন্ত্ৰণ প্ৰসাৰ

(iv) Structure of relationship.
সম্পৰ্কৰ গাঁথন।

(f) In which organisation of the following the principle of unity of command is violated ?

তলৰ কোনটো সংগঠনত আদেশৰ একতা নীতি ভঙ্গ হয় ?

(i) Project organisation
প্ৰকল্প সংগঠন

(ii) Line organisation
ৰৈখিক সংগঠন

(iii) Functional organisation
কাৰ্যকৰণ সংগঠন

(iv) Line and staff organisation.
ৰৈখিক আৰু কৰ্মচাৰী সংগঠন।

(g) Leaders who create a shared vision with their followers are :

অনুগামী সকলৰ সৈতে যিসকল নেতাই সমভাৱে অংশগ্ৰহণ কৰে সেইসকল ঃ

(i) Laissez faire leaders

বাধাহীন নেতা

(ii) Transformational leaders

বিৱৰ্তনকামী নেতা

(iii) Transactional leaders

আদান-প্ৰদানকাৰী নেতা

(iv) Formal leaders.

আনুষ্ঠানিক নেতা।

(h) Select the true one :

সত্যটো বাছনি কৰা ঃ

(i) Vertical communication spread information across the hierarchical level.

উলম্ব সংযোগ সাধনে স্তৰবদ্ধ পৰ্যায়ৰ মাজত তথ্য প্ৰসাৰিত কৰে।

(ii) Horizontal communication spread information across the hierarchical level.

সমান্তৰাল সংযোগ সাধনে স্তৰবদ্ধ পৰ্যায়ৰ মাজত তথ্য প্ৰসাৰিত কৰে।

(iii) Grapevine communication is a form of formal communication channel.

জনশ্ৰুতিৰ সংযোগ সাধন হৈছে আনুষ্ঠানিক সংযোগ সাধন প্ৰণালীৰ ৰূপ।

(iv) Informal communication is an impersonal form of communication.

অনানুষ্ঠানিক সংযোগ সাধন এক অব্যক্তিক ৰূপৰ সংযোগ সাধন।

(i) Control exercised by lower level managers are :

নিম্ন স্তৰৰ পৰিচালক সকলৰ দ্বাৰা অনুশীলন কৰা নিয়ন্ত্ৰণ হৈছে ঃ

(i) Strategic level control
কৌশলিক পৰ্যায়ৰ নিয়ন্ত্ৰণ

(ii) Tactical level control
সীমিত পৰ্যায়ৰ নিয়ন্ত্ৰণ

(iii) Operating level control
কাৰ্যকৰণ পৰ্যায়ৰ নিয়ন্ত্ৰণ

(iv) None of the above.
ওপৰৰ কোনোটোৱেই নহয়।

(j) What stage of planned change make people realise the need of change ?

পৰিকল্পিত পৰিৱৰ্তনৰ কোনটো পৰ্যায়ে মানুহক পৰিৱৰ্তনৰ প্ৰয়োজনীয়তা উপলব্ধি কৰায় ?

(i) Unfreezing stage
সম্পূৰ্ণ পৰিৱৰ্তনশীলতাৰ পৰ্যায়

(ii) Moving for new ways stage
নতুন উপায়ৰ প্ৰতি অগ্ৰসৰৰ পৰ্যায়

(iii) Refreezing stage
পুনৰ পৰিৱৰ্তনশীলতাৰ পৰ্যায়

(iv) All of the above stages.
ওপৰৰ সকলোবোৰ পৰ্যায়।

2. Write short answers of the following questions : (any *five*) : 2×5=10

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ চমু উত্তৰ লিখা (যি কোনো পাঁচটাৰ) ঃ

(a) State two similarities in Taylor's and Fayol's theories of management.

টেইলৰ আৰু ফেয়লৰ পৰিচালনা সূত্ৰত দুটা সাদৃশ্য বৰ্ণনা কৰা।

(b) Mention two limitations of Weber's Bureaucracy theory of management.

পৰিচালনাৰ ওৱেবাৰৰ আমোলাতন্ত্ৰ সূত্ৰৰ দুটা সীমাবদ্ধতা উল্লেখ কৰা।

(c) Give two differences between single use plans and standing plans.

একক ব্যৱহাৰ্য পৰিকল্পনা আৰু অৱস্থান পৰিকল্পনাৰ মাজত দুটা পাৰ্থক্য দিয়া।

(d) State two resolutions of line and staff conflict.

ৰৈখিক আৰু কৰ্মচাৰীৰ মতবিৰোধ নিষ্পত্তিকৰণৰ দুটা উপায় বৰ্ণনা কৰা।

(e) Give two differences between hygiene factors and motivational factors of motivation.

প্ৰণোদিতকৰণৰ পৰিৱেশ অনুকূল উপাদান আৰু প্ৰেৰণাদায়ক উপাদানৰ মাজত দুটা পাৰ্থক্য লিখা।

(f) State two main characteristics of laissez faire style of leadership.

অনাহস্তক্ষেপ শৈলীৰ নেতৃত্বৰ দুটা মুখ্য বৈশিষ্ট্য বৰ্ণনা কৰা।

(g) Write the meaning of zero base budgeting.

শূন্য ভিত্তিক প্ৰাককলনৰ অৰ্থ লিখা।

3. Answer any *five* of the following : $4 \times 5 = 20$

তলৰ যি কোনো **পাঁচটাৰ** উত্তৰ কৰা ঃ

(a) What are the activities of business as divided by Henry Fayol ?

হেনৰী ফেয়লে বিভাজন কৰা মতে ব্যৱসায়ৰ কাম-কাজসমূহ কি কি ?

(b) State briefly the Five Force Analysis of Michael Porter as his contribution to management thought.

পৰিচালনা চিন্তনলৈ বৰঙণি হিচাপে মাইকেল পৰ্টাৰৰ পঞ্চ কাৰক বিশ্লেষণ চমুকৈ বৰ্ণনা কৰা।

(c) Explain any two types of planning premises.

পৰিকল্পনাকৰণৰ স্বীকাৰ্যৰ যি কোনো দুটা প্ৰকাৰ ব্যাখ্যা কৰা।

(d) State the circumstances of launching a project organisation.

প্ৰকল্প সংগঠন প্ৰৱৰ্তন কৰাৰ পৰিস্থিতি বৰ্ণনা কৰা।

(e) Explain four principles of delegation of authority.

কৰ্তৃত্বৰ ভাৰাৰ্পণৰ চাৰিটা নীতি ব্যাখ্যা কৰা।

(f) What is grapevine communication ? Explain its two characteristics.

জনশ্ৰুতিৰ সংযোগ সাধন কি? ইয়াৰ দুটা বৈশিষ্ট্য ব্যাখ্যা কৰা।

(g) What are the guidelines for implementation of change ?

পৰিৱৰ্তন সম্পন্নকৰণৰ বাবে নিৰ্দেশাৱলী কি কি ?

4. Discuss the techniques of Taylor's Scientific Management. 10

টেইলৰৰ বৈজ্ঞানিক পৰিচালনাৰ কৌশলসমূহ আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

Explain the features of modern management theories. Also, state the merits of system theory. 5+5=10

আধুনিক পৰিচালনা সূত্ৰসমূহৰ বৈশিষ্ট্য ব্যাখ্যা কৰা। লগতে, প্ৰণালী সূত্ৰৰ সুবিধাসমূহ বৰ্ণনা কৰা।

5. Discuss the prerequisite considerations for installation of management by objectives. What are the benefits of management by objectives ? 6+4=10

উদ্দেশ্যৰ দ্বাৰা পৰিচালনা সংস্থাপন কৰাৰ বাবে পূৰ্বাৱশ্যকীয় বিবেচনাসমূহৰ আলোচনা কৰা। উদ্দেশ্যৰ দ্বাৰা পৰিচালনাৰ সুবিধাসমূহ কি কি ?

Or / অথবা

What are the steps involved in forecasting ? Distinguish between forecasting and planning. 5+5=10

পূৰ্বানুমানকৰণ প্ৰক্ৰিয়াত জড়িত পদক্ষেপসমূহ কি কি ? পূৰ্বানুমানকৰণ আৰু পৰিকল্পনাকৰণৰ মাজত পাৰ্থক্য লিখা।

6. Describe the various basis of departmentation with relative merits and limitations. 10

প্ৰাসঙ্গিক সুবিধা আৰু সীমাবদ্ধতাসহ বিভাগীকৰণৰ ভেটিসমূহ বৰ্ণনা কৰা।

Or / অথবা

What do you mean by authority ? Discuss the sources of authority. 3+7=10

কৰ্তৃত্ব বুলিলে কি বুজা ? কৰ্তৃত্বৰ উৎসসমূহ আলোচনা কৰা।

7. State the assumptions of Douglass McGregor's theory X and theory Y of motivation. Give a critical analysis of his theory. 10

ড'গলচ মেক্‌গ্ৰেগৰৰ প্ৰণোদিতকৰণৰ সূত্ৰ X আৰু সূত্ৰ Y-ৰ স্বীকাৰ্য বৰ্ণনা কৰা। তেওঁৰ সূত্ৰটোৰ সমালোচনামূলক বিশ্লেষণ দাঙি ধৰা।

Or / অথবা

State the characteristics of autocratic and participative leadership respectively. Also, compare between formal and informal leadership. 5+5=10

যথাক্ৰমে স্বেচ্ছাচাৰী আৰু ভগীয়াৰী নেতৃত্বৰ বৈশিষ্ট্য বৰ্ণনা কৰা। লগতে, আনুষ্ঠানিক আৰু অনানুষ্ঠানিক নেতৃত্বৰ মাজত তুলনা কৰা।

8. "Planning without control is meaningless and control without planning is a waste." On the basis of this statement, discuss the relationship between control and planning. What are the behavioural problems of control ? 6+4=10

"নিয়ন্ত্ৰণ অবিহনে পৰিকল্পনাকৰণ অৰ্থহীন আৰু পৰিকল্পনাকৰণ অবিহনে নিয়ন্ত্ৰণ এক অপচয়।" উক্ত বিবৃতিটোৰ ভিত্তিত নিয়ন্ত্ৰণ আৰু পৰিকল্পনাকৰণৰ মাজত সম্পৰ্ক আলোচনা কৰা। নিয়ন্ত্ৰণ সাধনৰ আচৰণ সম্বন্ধীয় সমস্যাসমূহ কি কি ?

Or / অথবা

Explain Programme Evaluation and Review Technique (PERT) and Critical Path Method (CPM) technique of managerial control. What are the advantages of both the techniques ?

6+4=10

পৰিচালনা সম্বন্ধীয় নিয়ন্ত্ৰণ কৌশলৰ পৰিকল্পিত কাৰ্যক্ৰম, কাৰ্যক্ৰম মূল্যায়ন আৰু পুনৰীক্ষণ আৰু সূক্ষ্ম সাধন পথ পদ্ধতি ব্যাখ্যা কৰা। উভয় কৌশলৰে সুবিধাসমূহ কি কি ?